LT SZÁNDÉKKAL ...

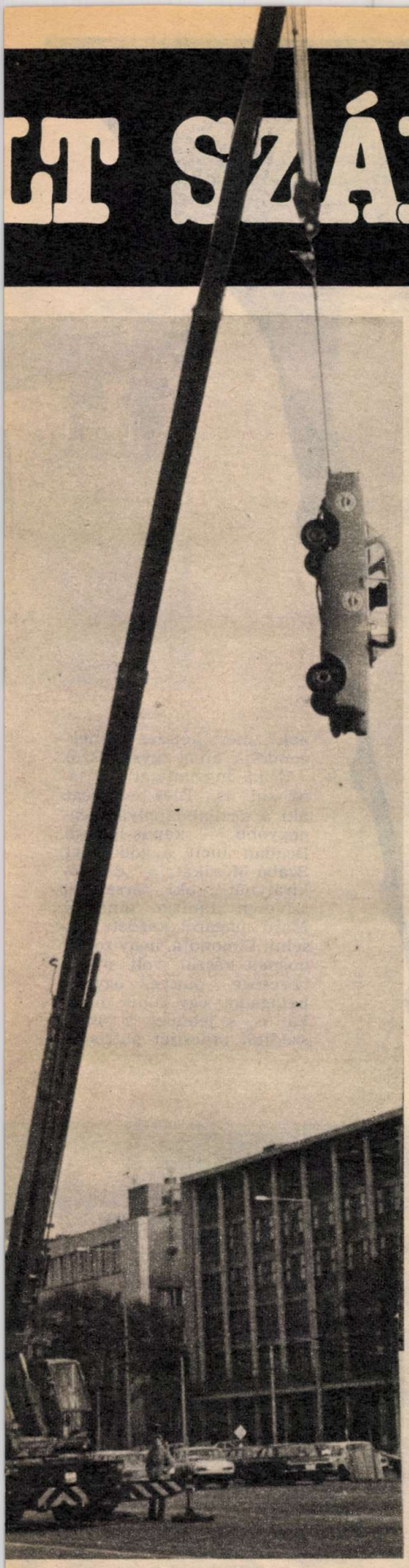

Jónás Erika élete akkor kötődött erősebb szálakkal az Izgő-mozgó Facsavar őrs életéhez, amikor Birizdó Jancsi lemondott az őrs vezetéséről.

Jancsi azzal adta át a helyét Erikának, hogy nem bír a fiúkkal. „Hiába veszekedtem velük, szakadékba kerültünk" – mondta keserűen, az egyébként vidám természetű srác. Sokan még ma sem értik, mi történhetett, hogy a „nehéz" fiúk azonnal követték a törékeny lányt. „Mivel babonáztad meg őket?" – kíváncsiskodtak barátnői. Erika félig komolyan, félig tréfásan, csak ennyit mondott:

KIHÚZTAM A FIÚKAT A „GÖDÖRBŐL"

A történet 1983-ban kezdődött. Varga Gyula, a veresegyházi Fabricius József Általános Iskola tanára, az 1937-es Táncsics Mihály Úttörőcsapat rajvezetője, akkor is osztályfőnöke volt Erikáéknak. Az egyik szünetben félrehívta a lányt:

— Segítséget szeretnék kérni tőled.

— Tőlem?

— Igen. Az Izgő-mozgó Facsavar őrsnek vezető kellene.

— Ott a Birizdó.

— Megfutamították.

— Ki bír velük, ha ő sem?

— Például, te.

— Én? Egy lány?

— Beszéltem a fejükkel, azt mondták, téged szívesen fogadnának.

— A Vidámság őrs krónikása vagyok.

— Elkel majd néhány jó tanács náluk a krónikaíráshoz is.

A babonázás ABC-je

Mire Erika felocsúdott, már az Izgő-mozgó Facsavar őrs vezetője volt. Az első összejövetelen nagy hirtelenjében semmi más nem jutott eszébe, csak az, hogy magyarázni kezdje az őrs nevét.

— Az izgő-mozgó azt jelenti, hogy nyugtalan, keresi az újat, a facsavar pedig, hogy csavaros eszűek.

A többiek se nem bólogattak, se nem mosolyogtak, csak bámultak rá.

— Beszélnünk kellene — mondta váratlanul a lány.

— Kellene, de miről? — kérdezte Csapó Misi, az őrs sportfelelőse.

— Például arról, hogy te miként tudsz minden alkalommal bicikliversenyt nyerni?

— Gyorsabban taposom a pedált, mint a többiek — felelte nevetve Misi.

Előbb a pedáltaposás technikáját elemezték ki, majd arról beszélgettek, milyen szenvedélyes motoros Dékány Sanyi.

Kiderült, hogy Szabó Sanyi szabadidejében otthon állandóan magnózik. Birizdó Jancsi pedig, ahol megfordul, szinte mindenkit megnevettet. Bálint Sanyit „rakétalábúnak" nevezték el, mert gyorsan fut, Kárai Zsoltot pedig „hallgatagnak", mert kétszer is meggondolja, amíg egyszer szól.

Erika meghallgatta a lányokat is. Illés Andreát, aki a kézilabdapályák legnagyobb kapus-ígérete, Bogdán Jucit, a gólkirályt, Szabó Mónikát, a „diszkókirálynőt", aki társait is szívesen tanítja táncolni. Majd magáról kezdett mesélni. Elmondta, hogy zoológusnak készül, volt aranyhörcsöge, pintye, egyszer befogadott egy kóbor macskát is, s jelenleg a szomszédjuk pincsijét patronál-

Gyarapodik a vas-domb. Veresegyházán szinte minden úttörő kiérdemelné a hulladékgyűjtés bajnoki címét

Faházak, őrsi bungalók. Megszerzésükért minden ősszel versenyre kelnek. Jó munkájuk jutalmaként Erikáék a hármas számút kapták

ja. Ha megtanulta a leckét, elviszi sétálni.

Hogy a többiekre hogyan hatott a „tükörbe nézés", az később derült ki. Erika azonban nyomban hasznosította. Személyre szólóan olyan megbízásokat adott, aminek a többiek is örültek. Azon tűnődött hosszabb ideig, hogy Birizdó Jancsinak milyen feladatot adjon. A helyettesének szerette volna, de Jancsi, a nagy tréfamester, a mókamester szerepét választotta.

Majdnem biztos, hogy a fiúkat Erika azzal nyerte meg, hogy a hagyományos kézilabdacsapat helyett, futballcsapatot szervezett. Tetszett nekik, hogy Erika és barátnői is közéjük álltak, csatárként vagy védőként játszottak.

Amikor a hallgatag megszólal

A lány nagy áldozatot vállalt, amikor szaporította a közös játékok számát, mert ő nem veresegyházi, hanem bejáró. Vácegresről hozza-viszi az autóbusz. Ha őrsi foglalkozást tart, csak este ér haza. S hogy ne maradjon le a tanulásban, továbbra is őrizze a kitűnő jegyeket, ahhoz akkor is fent kell maradni néha, amikor a szülei tévéznek, vagy nyugovóra térnek. Szaporította gondjait, hogy Veresegyházán az úttörőmunka nem csupán őrsi összejövetelekből vagy abból áll, hogy néhány órás társadalmi munkát végeznek az iskola körül. A falu vezetőinek is segítenek a falugyűlések szervezésében, és település gyarapításában is élen járnak. Beválasztották őket abba a fogadóbizottságba is, amelyik Lázár Györgyöt, a Minisztertanács elnökét köszöntötte veresegyházi látogatása alkalmából.

Mire e sorok megjelennek, talán már befejeződik a helyi posta építése is. Ha falára felkerül majd az átadás évszáma, tervezőjének neve, akkor mindenképpen oda kellene vésni az úttörőcsapat nevét is. Hiszen a gyerekek több száz órát dolgoztak rajta. Egyszer aztán, amikor Erika éppen buzdította őrsét, megszólalt Kárai Zsolt, a „hallgatag".

— Tudjátok, hogy nyerhetjük meg a teglahordóversenyt?

Választ sem várva folytatta:

— Ha eggyel több téglát viszünk, mint a többiek.

A jutalomház lakói

A veresegyházi az egyik leggazdagabb úttörőcsapat Pest megyében. Saját tábora is van. Évek óta kapcsolatban áll egy thüringiai (NDK) pionírcsapattal, ők ott, a thüringiaiak pedig náluk vakációznak. Világjárók. Jövőre például Csehszlovákiába készül Erikáék raja.

A legtöbb pénz a hulladékgyűjtésből jön össze. Erika és barátai annyi vasat gyűjtöttek, hogy a jutalomból nyertek egy faházat. A csapatban ugyanis az a szokás, hogy ha véget ér a nyaralás, a tábor bungalóit átadják azoknak az őrsöknek, akik a legeredményesebb munkát végezték. Most a hármas számú lett az Izgő-mozgó Facsavar őrs búvóhelye.

Nem mondták, talán csak én érzem, hogy a gödörből kikerülés a szelíd, az emberséges szó diadala is a hangoskodás, a parancsszó felett.

Faragó György

Fotó: Karasz Lajos

A búvóhelyen fesztelenebb az őrsi megbeszélés is

Az őrs krónikája. Ma már példaként jár körbe, mutogatják egymásnak a többi őrsben is

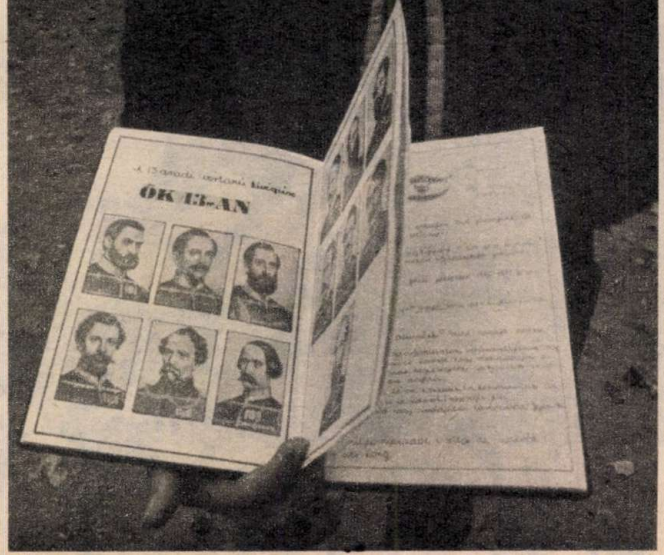

HAGYOMÁNY-ŐRZŐK IV.

A TITOKLÁDA

A titokláda nagy és cifra. A nyírmadai úttörőcsapat szobájában támasztja a falat. Nem kincsesláda, de az elmúlt évtizedek pótolhatatlan kincseit rejti. Az ötödik osztályosok, a Kossuth raj ebben a ládában bukkant rá arra a megsárgult újságkivágásra, mely egy izgalmas eseményről tudósította 1919. április 5-én a falu lakóit.

A tarpai erdőben szekérre ült a győztes kuruc csapat

Április 3-án nagygyűlés volt a szomszédos Vaján, amelyen háromszáz nyírmadai is részt vett. Sas István tanár, a Szociáldemokrata Párt elnökének vezetésével munkásdalokat énekelve átgyalogoltak Vajára. „Elöl Kaposi Pál vitte a piros lobogót, utána ment a nép. Volt a tömeg között sok fehércseléd és pulya is. A vajaiakkal a legelőnél sorokba rendeződtek. Kaposi Pál elszavalta Petőfi Egy gondolat bánt engemet című versét, a nyírmadai énekkar pedig elénekelte a Nem lesz a tőke úr mirajtunk kezdetű dalt. Ezek után megalakították a helybeli munkástanácsot."

Ne feledjük, 1919-et írtak, már kikiáltották a Tanácsköztársaságot.

Nos, az ötödikesek rátaláltak az újságcikkre még tavasszal, s elhatározták, hogy jelenné teszik a dicsőséges régmúltat, újrajátszszák azt a fényes napot. Döntöttek, s levelet írtak a vajai ötödikeseknek, mely így fejeződött be: „Ha szeretnétek velünk együtt játszani, írjátok meg!" S a vajaiak válaszoltak. De a többit már mesélje Farkas Szabolcs, a nyírmadai Kossuth raj tagja, az ötlet egyik „gazdája".

— A vajaiakkal úgy beszéltük meg, hogy ők az újságcikkben megörökített eseményeket elevenítik fel, mi pedig műsorral válaszolunk, melyben 1945. április 4-re emlékezünk. Rajvezetőnk, Bicskei Angéla tanárnő segített, sőt a találkozó előtt kétszer-háromszor átkerékpározott velünk Vajára, hogy felderítsük az utat, és szemügyre vegyük az események helyszíneit — magyarázza a most hatodikos, félénknek és zárkózottnak kikiáltott Szabolcs. Pedig Ferenczi István igazgató is megerősíti: Szabi nem zárkózott. Csak csöndes és szemlélődő, azonkívül imádja a történelmet.

Szabolcs már folytatja is:

— Április 3-án délután fél egykor indultunk vagy harmincan. A vajai legelőig hat kilométer az út, énekeltünk, lepihentünk, fél háromra értünk oda. Békeplakátokat vittünk ajándékba, amelyeket az előző rajfoglalkozáson készítettünk, s a vajaiaktól nemzeti színű szalagokat kaptunk. A kastélykertben visszaemlékeztünk április negyedikére. Czigler Elek verset mondott. A vajaiak a Tanácsköztársaságot idézték, s elszavalták az Egy gondolat bánt engemet című verset. A kultúrházban megtekintettük a kiállításukat, majd végigsétáltunk a falun. Megmutatták büszkeségeiket.

— S mire büszkék a vajai gyerekek?

— II. Rákóczi Ferenc főmarsalljának, Vay Ádámnak a várára, a kultúrházra, a tájházra . . .

— S utána mit csináltatok?

— Hát . . . kissé időzavarba kerültünk. Lekéstük a vonatot, elindultunk gyalog. Nemsokára föltűnt Mudri Barna apukája kocsival. Nyírmadán mozgósította a szüleinket, s értünk jöttek.

— S ezzel kész, befejeztétek?

— Nem. Meghívtuk hozzánk a vajai úttörőket. Tavasszal fogadjuk őket.

— A kirándulással Pro Patria díjas lettél . . .

— Leírtam az egész találkozót és elküldtem a hagyományőrző pályázatra.

— Mit éreztél, amikor megtudtad, hogy te is az öt győztes egyike vagy.

— Örültem. S kicsit féltem, hogy egymagamnak kell majd kimennem átvenni a díjat. Nem a gyönyörű díszteremtől féltem, hanem, hogy én képviselem a rajt. S meglepett, hogy a megyei tanácselnök adja át. A Pro Patria díj kicsit nehéz volt. A dombormű egyébként emlékeztet a próbánkra.

— Mit szólt a győzelemhez a Kossuth raj?

— Örültek ők is. Először Czigler Elek és Kantuj Zsolt gratuláltak. Ők a legjobb barátaim.

— A szatmár-beregi hagyományőrző körúton mi tetszett a legjobban?

— Tarpa. Szeretem a Rákóczi-szabadságharc történetét. A legendás hírű tiszteket, brigadérosokat. Botyán Jánost, Bezerédi Imrét, Ocskai Lászlót, Béri Balog Ádámot.

— Mióta vonz Rákóczi kora?

— Negyedikes voltam, amikor keresztanyámtól karácsonyra megkaptam a Pro

Pro Patria. Az ország legjobb hagyományőrzőinek jutalma és dicsősége

Libertate című Herczeg Ferenc könyvet. Először idegenül forgattam, mert sok furcsa szó volt benne, például az, hogy vincellátus uram. Aztán elolvastam, és azt éreztem, hogy abban a korban talán én is olyan lehettem volna, mint a híres tisztek.

— Milyen tulajdonságaik döntöttek a választásodban?

— Jó bajvívók voltak, ezért példaképemnek választottam őket. Bezerédi például hetvenkét párviadalban győzött. Sose vesztett. Ocskait Rákóczi villámának nevezték. Huszárjaival beszáguldotta egész Magyarországot.

— Melyik tiszt szerettél volna lenni?

— Béri Balog Ádám.

— Miért?

— Mert híres vívó volt, bátor bajnok és hűségesen kitartott Rákóczi mellett.

Tarpai S. Anikó
Fotó: Karasz Lajos

Farkas Szabolcs az egyetlen szabolcsi győztes. Ha éppen nem tanul, sakkozik

KINCSE

HOGYAN ÉPÜLT FEL

EURÓPA ?

6. A MODERN ÉPÍTÉSZET

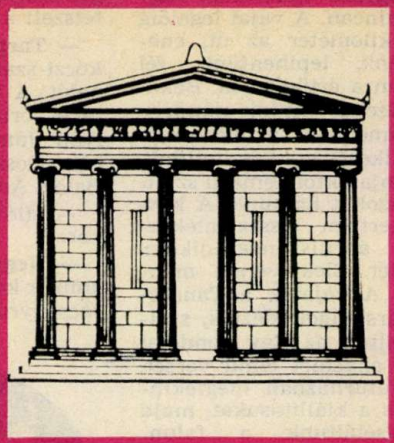

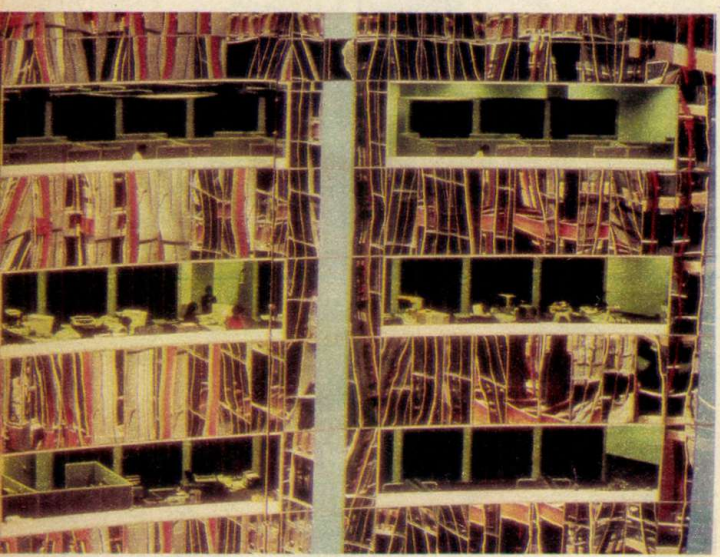

Az üveg szerepe hallatlanul megnövekedett

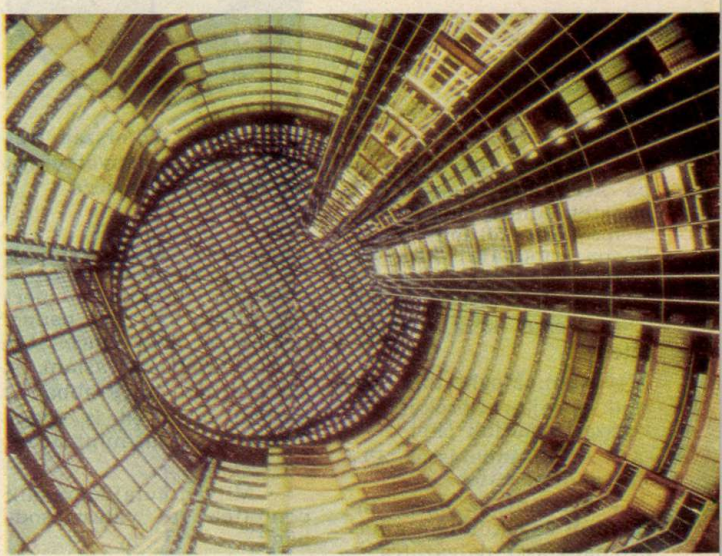

A természettől való elkülönülés nagyobb teret hódít

tt vagyunk hát a jelenben, a XX. század végén, abban a században, amelyet a felgyorsult idő korszakának neveznek. Valóban az idő gyorsult volna fel? Nem valószínű. A változások, az események sokasodtak meg, váltak pergőbbé a tudomány és a technika fejlődése révén. A modern ember nagyobb igényű, tevékenyebb, türelmetlenebb. Próbáljuk meg szóra bírni.

— Bocsánat... Ráérne egy pillanatra?

— Egy fél pillanatra sem. Rengeteg dolgom van. Az atomenergia hasznosítása, utazás a Holdra, a számítástechnika megteremtése, a videorendszer kialakítása, a leszerelés, a környezet védelme... és mindezek mellett tovább kell építenem magam körül a

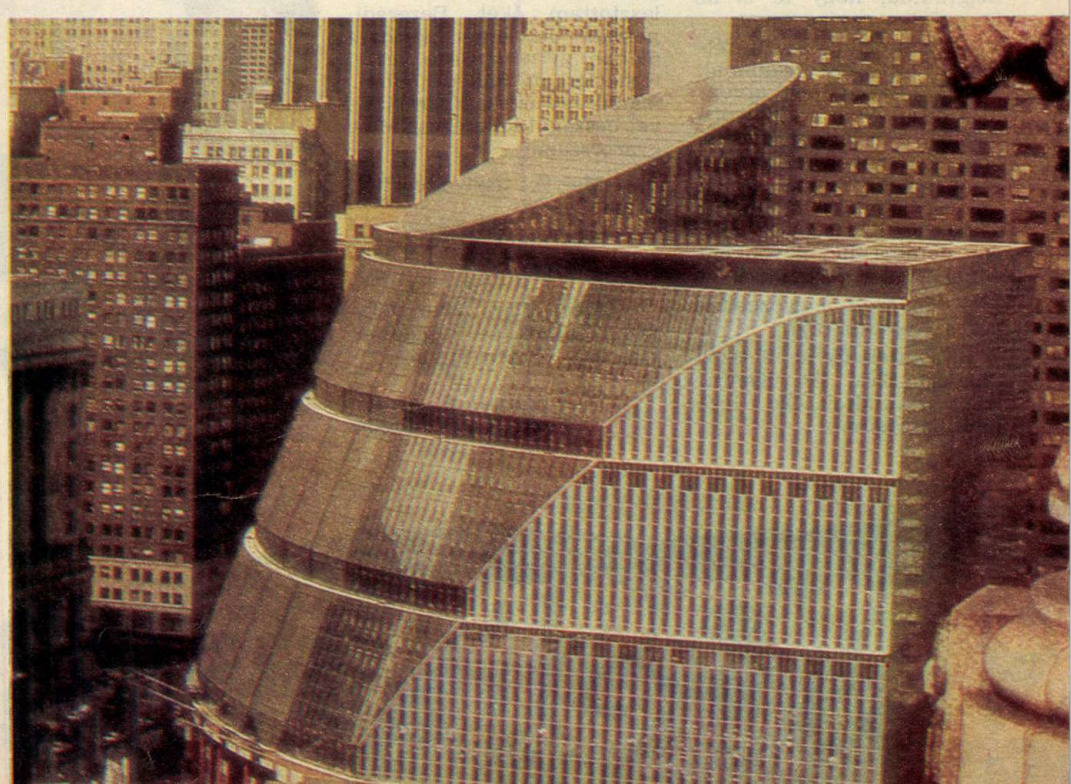

Az épületben tartózkodó ember mintha a szabadban lenne

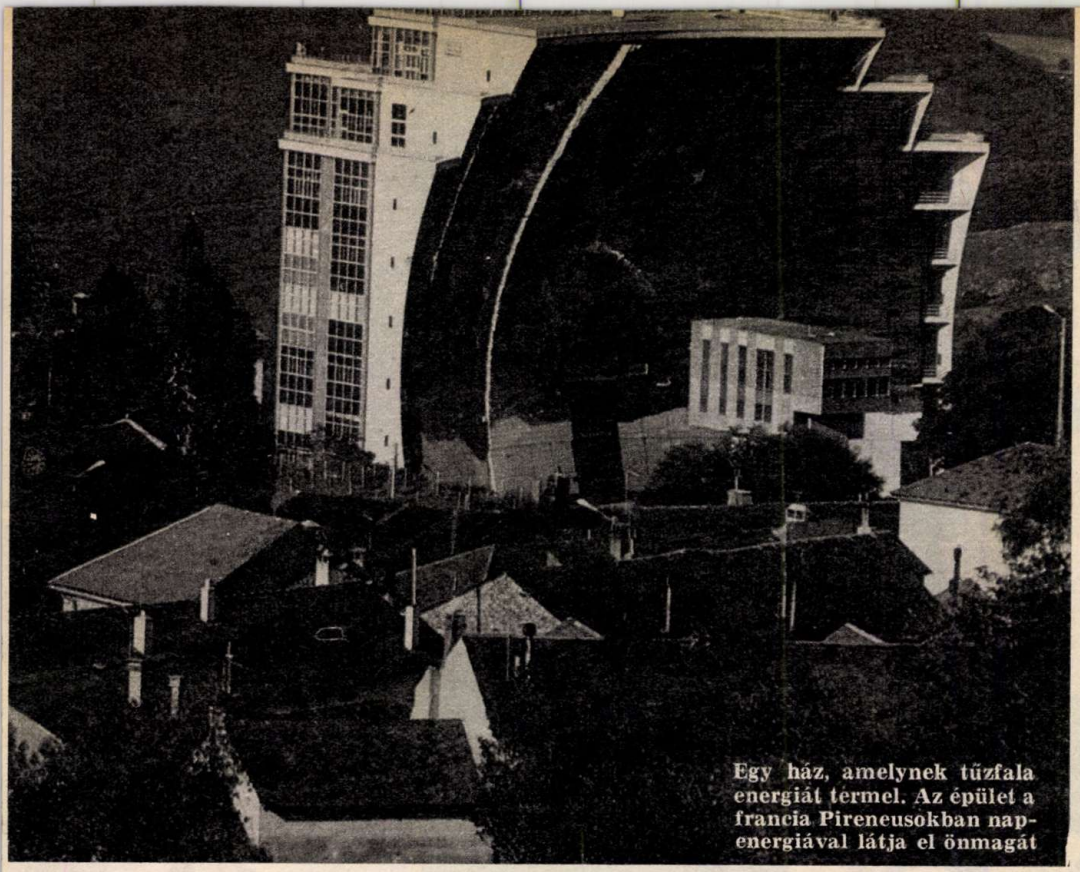

Egy ház, amelynek tűzfala energiát termel. Az épület a francia Pireneusokban napenergiával látja el önmagát

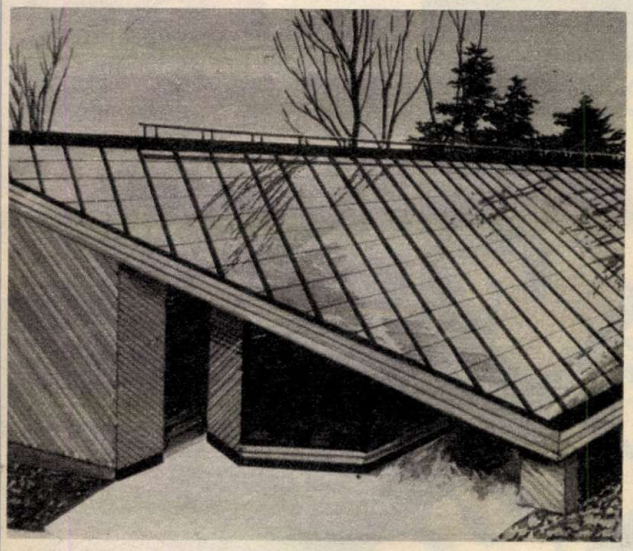

Az üveg immár nélkülözhetetlenné vált. Ez a verőfényes épület — ki hinné? — egy iskola

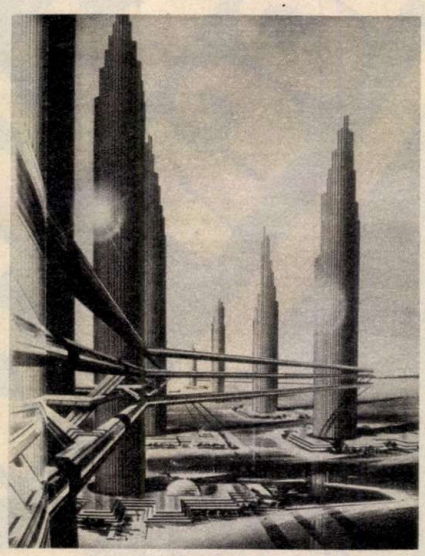

Fantáziarajz a jövőből. Még az is lehet, hogy tényleg ilyen lesz egy város...

világot. Ahogy a reneszánsz avagy a barokk ember a lelkéhez tudta igazítani környezetét, nekem, a modern embernek is meg kell ugyanezt tennem.

— Jól nézünk ki, ha a modern építészet valóban a modern ember lelkivilágát tükrözi!

— Miért mondja ezt?

— Sivárnak és egyhangúnak találom a modern építészetet.

— Mert csak a lakótelepekre gondol, amelyeket a szükség teremtett. De a modern építészet azért jóval több ennél.

*

A huszadik század óriási szellemi fellendüléssel indult. A legkülönfélébb, egyedül üdvözítőnek kikiáltott „izmusok" (kubizmus, futurizmus, neoplasztizicizmus stb.) felborítottak minden addigi hagyományt. A szecessziónak az élővilághoz hasonlító, hullámzó vonulatai után az „új plasztizitás", a síkbeli négyszögek, a térbeli hasábok létjogosultságát hirdette a tiszta geometria törvényét.

El akartak hagyni minden fölösleges díszt, minden cifra haszontalanságot. Az építészek egyetlen dologban hittek: a célszerűségben. Nem engedtek meg maguknak egyetlen ellágyuló, a rendszer szigorát megbontó görbületet sem.

A modern építészetnek volt azonban egy ettől merőben eltérő irányzata is. A barcelonai világkiállításon (1929) felállított Német Pavilon például akár a jövő épületeinek mintája is lehetne! A fémkeretekbe foglalt színes üvegsíkok csak lazán határolják el egymástól a belső tereket, sehol sem záródnak össze, s az architektúra (belső tér) szinte átfolyik a külső természetbe. Az üveg szerepe egyébként is hallatlanul megnövekedett. Amerikában, a Fransworth-ház például egy acéltartókon függő „üvegdoboz". A benne tartózkodó ember úgy érezheti magát, mintha a szabadban lenne. A rend tökéletes szépségét testesíti meg a chicagói egyetem Építész csarnoka, a Corwn Hall.

Na jó! — mondhatná valaki. — Csakhogy úgy rémlik, mintha Európa építészete lett volna idáig a téma.

Nos, így igaz, a modern építészet lényegét azonban csak úgy ismerhetjük meg, ha az egész világon szétnézünk. Nem lehet kihagyni például Frank Lloyd Wright csodálatos nyaralóját, a híres „vízesés házat", amely a környezet szerves részeként áll a természetben. Egy szikla folytatása a terméskőfal, a vízesés fölé kiugró terasz olyan, mint egy természetes kőpadka, a sudáran felnyúló, függőleges tömb pedig a körülötte levő erdő fáival harmonizál.

Nem úgy a New York-i Guggenheim múzeum, amely viszont látványosan ki akar válni, el akar különülni a természettől. És éppen ez a különös kettősség a legjellemzőbb korunk építészetére. A természetbe való beépülés és az elkülönülés. Sajnos, ez utóbbi akaratlanul is nagyobb teret hódít.

A ronchampi Zarándok Kápolna, ez a háborús mementónak is nevezhető épület zárja a modern építészet történetének azt a korszakát, amelyre még megfelelő rálátásunk van. A Zarándok Kápolna után már a lakótelepekkel betonfalakkal telezsúfolt jelen következik. Persze, hiszen elsősorban lakni kell, és ehhez futószalagon kellett gyártani a lakásokat. A természetet azonban be kell engedni a betonfalak közé. Futtassunk élénk zöldet a sivár falakra! Ültessünk fákat a betonjárdák mellé, és tekintsük „családtagnak" a virágokat. Mondjuk meg a gyerekeknek, hogy teremtsék meg maguknak az oxigént lélegző lombokat, ültessenek minél több fát, hogy azok majd együtt nőhessenek fel velük. Még nem késő.

Magyar Katalin

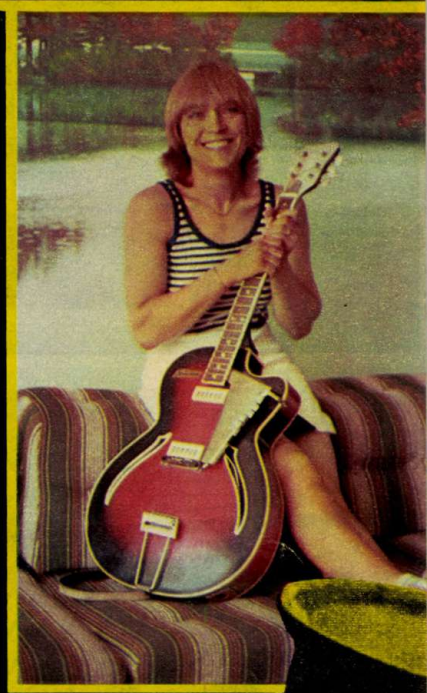

FELÁRVÁS ROCK RITMUSBAN

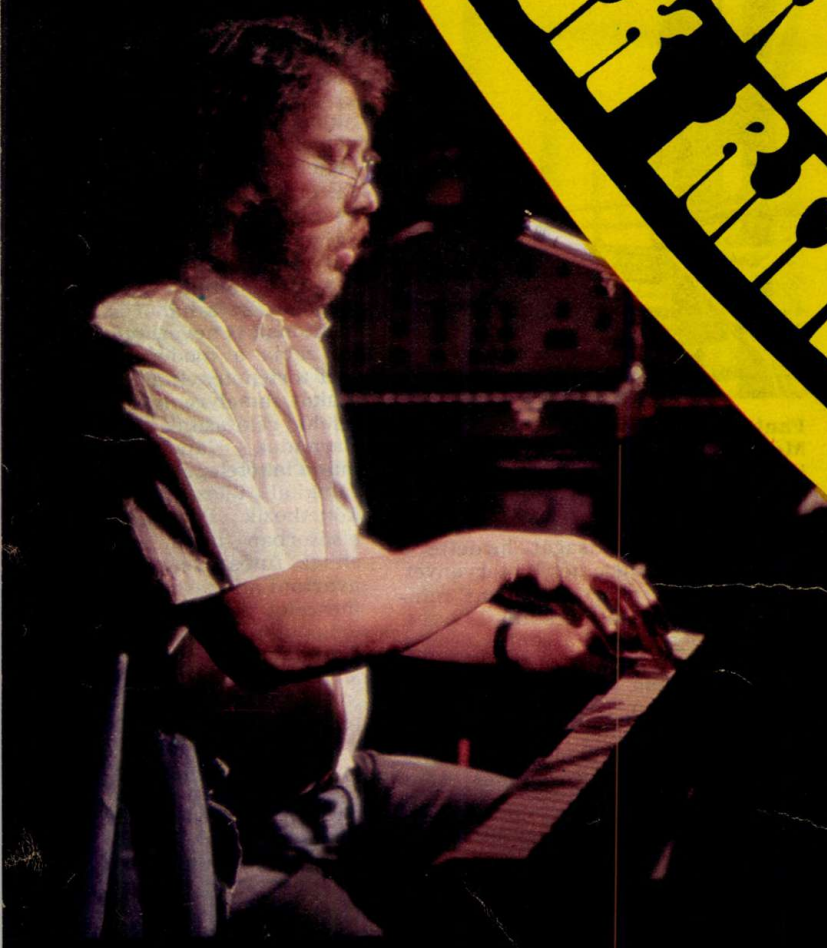

Presser Gábor azt mondja, ő bizony éhezett már. Valósággal kopogtak a szemei, s ott a stúdióban, a fekete Yamaha-zongora mögött ahelyett, hogy átélte volna a dalt, egy sonkás szendvicsről kezdett álmodozni. Hogy a felvételek tovább folytatódhassanak, s hogy a fiszből, e kínzó érzések hatására ne legyen cisz, meg kellett érkeznie annak a zsömlének.

Komolyra fordítva a szót, vajon hány zsömlére lenne szükség ahhoz, hogy Afrika éhezői megmeneküljenek? Több *százezerre*? Több *millióra*? S egyáltalán: zsömlék, konzervek, tartósított tejcsomagok jelenthetik itt a megoldást? És mire lesz elegendő az az összesen hatmillió forint, melyre, mint a Budapest Sportcsarnokban rendezendő december 26-i és 28-i jótékonysági koncert bevételére számítanak a magyar „Live Aid" szervezői? Egy-két mezőgazdasági gépet, egy-két tonna rizst, ga-

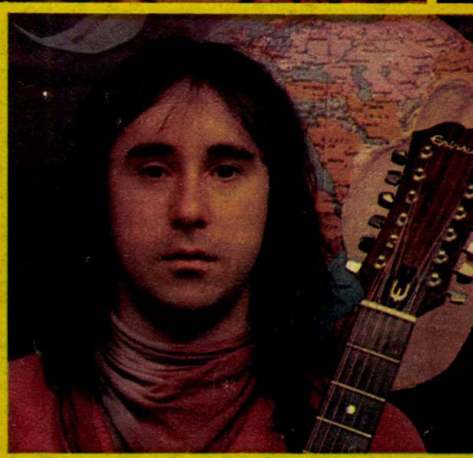

FELHÍVÁS ROCK-RITMUSBAN

bonát küldhetünk belőle, semmi mást. Ez kevés, hihetetlenül kevés. És mégis, ez lesz talán a legnagyobb rendezvény a magyar rock életében... Az első napon húsz zenekar lép majd színpadra egy tizórás program keretében, a 28-i gála pedig több mint négyórás lesz. Pénzt, „magyarul" gázsit, nem kap senki, még a sportcsarnok dolgozói, a Magyar Média szervezői, az ORI és az IRI szakemberei, technikusai sem. Pedig borzasztóan nehéz munka egy ilyen rendezvényt életre hívni. Presser Gábor már maga sem tudja hány órát töltött a koncert szervezésével. De hát segíteni kell.

Meglehet, Afrikában nem ismerik a fellépő együttesek és szólisták nevét. De ez nem is fontos. A példa ereje az, ami itt a leglényegesebb. A példáé, amely kimondatlanul is követőkre számít, hiszen maga is példát követ. A közelmúltban lezajlott, úgynevezett világkoncert példáját.

De hát segíthet-e a zene? Nem – mondja Presser Gábor. – Ha a világ minden rockegyüttese és szólistája is részt venne évenként egyszer ilyen jótékonysági koncerten, az is csak egy csepp lehetne a tengerben.

Afrikában valójában egy modern, gépesített, öntözéses mezőgazdasági kultúra kialakítására lenne szükség. Ezek a segélyszállítmányok tényleg csak arra elegendőek, hogy meghosszabbítsák néhány héttel pár száz, pár ezer ember életét. E monstre hangversenyek azonban elindíthatnak egy folyamatot, talán át is formálhatják azt a szemléletet, melynek jellemzője, hogy csak magunkra figyelünk. Megsokasodtak napjainkban a jótékonysági koncertek – bár ne lett volna erre szükség –, úgy tűnik, hogy a zene, s ez a kultúra, klasszikus feladatai mellett, most új célokat tűz maga elé, a zenészek, művészek megint értelmét látják munkájuknak.

A szervezők hatmillió forintnyi bevételre számítanak. Ez az összeg egyenlő Norvégia egész évi, Afrikába irányuló segélyeinek összegével. Elenyészően kevés, mégis milyen sok! A példának, biztosan lesznek követői, talán meggyökeresedik bennünk az a felismerés, hogy tudatosan, és nap mint nap tennünk kell valamit szűkebb és tágabb világunkért egyaránt.

Sinkovics Ferenc

KEDVES ISMERŐS

IDESÜSS...!

Nem mondhatnám, hogy viccözönre számítottam, amikor beléptem Szuhay Balázs vendégszerető otthonába. Azt azonban gondolni sem mertem, hogy percekig beszélgethetünk anélkül, hogy elnevetném magam. Pedig igyekeztem „provokálni" házigazdámat. Kértem, meséljen egy-két csattanós sztorit a „régi időkből". Ő azonban kitért a kérésem elől, sőt, a személyével kapcsolatos kérdéseimre is csak szűkszavúan válaszolt, mert ahogy mondta, utál magáról beszélni. Ha szép lakására, kellemes környezetére tereltem a szót, leállított, hiszen nem a Lakáskultúra című laptól jöttem. Még a kedves, fekete törpeuszkár hölgyön keresztül sem tudtam különösebben hatni rá. Pedig a gazdiknak általában gyengéjük a kutyájuk. Csak annyit árult el róla, hogy Beautynak hívják és tizenöt éves, azaz élemedett korú matróna. Mindebből le kellett szögeznem magamban: Szuhay Balázs civilben komoly, mondhatni komor ember. Így hát maradtam a közhelyszerű kérdésnél:

— Hogyan lett színész?

— Rózsahegyi Kálmánnál kezdtem, mint a korosztályomból jóformán mindenki. Madaras József, Koncz Gábor, Mécs Károly, Sztankay István, Hofi Géza, Sas József; csak néhány név a sok közül. Ha a Pajtás telefonkönyv lenne, talán beleférne mindenki. Utána Békéscsabára, majd Kecskemétre kerültem. 1960 óta vagyok a Vidám Színpad tagja.

— A gyerekek elsősorban az „Idesüss" műsorából ismerik.

— Régóta vagyok szereplője és mostanában írója is, ami azért jó dolog, mert így én dönthetem el, hogy mi és hogyan kerüljön a műsorba. Sőt, a kollégáimat is megválaszthatom s ilyenformán olyan légkörben dolgozhatom, ami számomra a legkedvezőbb. Egyébként éppen az „Idesüss" hatására, készítettünk Verebély Ivánnal egy gyerekműsort, amelyben Móricz-verstől a bohóctréfáig sokféle műfaj szerepel.

— Gyakran lép színpadra?

— Gyakorlatilag minden nap.

— Hogyan telik egy napja?

— Elég rapszodikus az időbeosztásom. Ha itthon vagyok, legtöbbször olvasgatok.

— Megtiltotta, hogy a lakásról beszéljek. A szobát csaknem betöltő könyvespolcokról azonban nem hallgathatok. Hány könyve van összesen?

— Több, mint hatezer. Gyerekkori álmom volt a nagy könyvtár. Sok régi, muzeális értékű könyvem van, s ha csak tehetem, külföldi útjaimról is hozok egy-egy érdekes, a szakmámmal kapcsolatos darabot.

— Sokat utazik?

— Ez az egyetlen szenvedélyem: járni a világot!

— Hogyan került kapcsolatba a nevettetés gyakorlatával?

— 1961-ben arattam az első televíziós sikeremet egy szilveszteri paródiacsokorral. Persze már korábban sem volt idegen tőlem ez a műfaj, hiszen olyan nagyszerű emberekkel játszhattam együtt, mint Latabár Kálmán és Feleki Kamill. Ők voltak első és legkedvesebb „hősei" a paródiáimnak. Tőlük tanultam azt is, hogy a kabarét csak véresen komolyan lehet csinálni. A paródia meg nem értett műfaj. Sokan nem tudják megkülönböztetni az utánzástól. Más a karikatúra és más az „indigó". Más a hangutánzás és más leutánozni valakit. A paródia csak akkor érdekes, ha benne van az illető személyisége. A külsőség, a hang tökéletes egyezése csak másodlagos. Meg kell tanulni a karikírozandó ember szemével látni. Feleki Kamill kért meg egyszer, hogy találjak ki valami játékot a szerepéhez, mert, mint mondta, „Balázskám, te olyan jó felekisen tudsz gondolkozni".

R. Simor Katalin

Fotó: Wagner Margit

SZUHAY BALÁZS

ZÖLD HÁZTETŐ a divat Nyugat-Németországban. A környezetvédők kezdeményesére gyeptéglákkal borítják a háztetőket. A kellemes látvány mellett más előnye is van ennek a megoldásnak: a megnövekedett zöld felület több oxigént termelve javítja a levegő minőségét, s a füszőnyeg jó szigetelő tulajdonsága révén kedvezően hat a házak energiafogyasztására is.

A DENEVÉREK előre jelezhetik a földrengéseket – állapitották meg tádzsik kutatók. A földrétegek összenyomódásakor és megrepedezésekor keletkező nagyfrekvenciás akusztikus hullámok ugyanis a katasztrófa előtt nappal is kiüzik nyugvóhelyeikről a közismerten éjszakai állatokat. Megfigyeléseik alapján a tádzsik szakemberek modellezték a denevérek hallószervét, és hasonló felépitésü berendezést terveztek, a 20 ezer Hertz feletti rezgések érzékelésére. A készüléket Tádzsikisztán hegyes vidékein próbálják ki.

A SZIBERIAI EGHAJLAT nem kedvez a gabonafélének, ám az óriási termőföldek nem maradhatnak kihasználatlanul. A szovjet növénynemesitők célja: nagyon rövid tenyészidejü, nagy hozamú fajták nemesitése. Az „Albidum–12" elnevezésü új búzafajta már ilyen. A hagyományos kenyérbúza és a tarackbúza hibridjének radioaktiv besugárzásával állitották elő ezt az erős hideget is jól tűrő őszibúza-fajtát a kutatók.

MINT EGY KOFFER... Jól szállitható, viszonylag könnyü és minden benne van – legalábbis zenebarátoknak. A Panasonic gyártmanyú sztereó magnósrádió „alsó fiókjában" lemezjátszó van. Nagylemezek lejátszására is alkalmas, 33-as és 45-ös fordulatszámmal forog. A kazettás magnetofon automatikája garantálja a jó minőségü hangfelvételt, nemcsak hálózatról, hanem elemmel is.

A SIELŐK TUDOMÁNYA nemcsak a tökéletes mozgástechnikában rejlik, érteniük kell a különböző viaszokhoz, „waxokhoz" is. A silécek talpát mindig olyan viasszal kell bekenni, hogy az valamivel puhább legyen, mint a pályát fedő hókristályok. Igy a hókristályok élei a csúszás során beletöredeznek a viaszba, s a keletkezett sima felületen a nyomás hatására létrejött vízréteg teszi igazán csúszóssá a lécet. A megfelelő összetételü viasz kiválasztása nagy tapasztalatot igényel, hiszen a hó hőmérséklete, szerkezete gyakran változik. A versenyzők szerint a jó viaszolás – fél siker.

FÜRKÉSZŐ

ROVATVEZETŐ: MONTSKÓ ÉVA

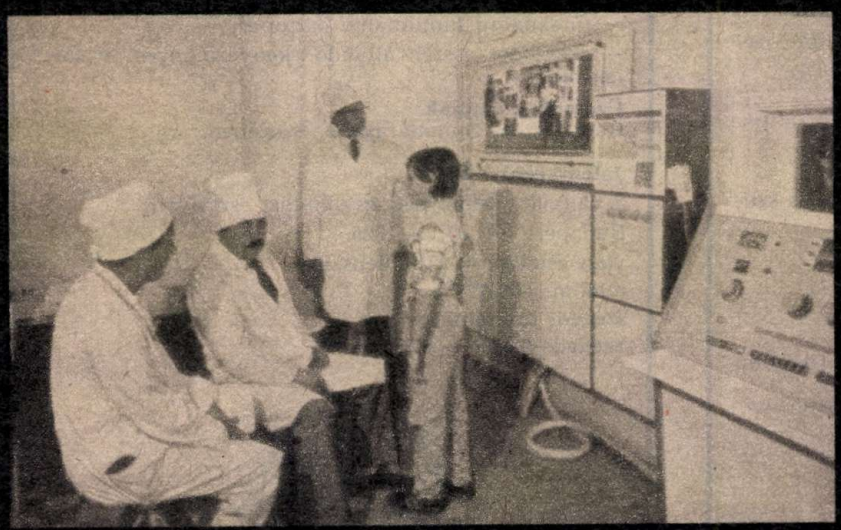

A HIRES ORTOPED SEBESZ, a kurgani Illizarov professzor több ezer gyereken segített már. A világon egyedülálló módszert dolgozott ki a fejlődési rendellenességből adódó rövidebb végtagok megnyújtására, a törött kéz- és lábcsontok tökéletes összeforrasztására, a sérült izomzat gyógyítására. Legújabb kísérleteivel a súlyos gerincferdülések és tartáshibák kiküszöbölésére keres megoldást.

A „TÖKÉLETES SZOBAINAS" angol tervező munkája. Gondoskodása révén minden kéznél van, s Jean – mert természetesen ez a neve – sose felesel gazdájával. Az ügyes és mutatós polcrendszer farostlemezből készült, s egy jó lombfűrészen kívül jó adag leleményességre is szükség lehetett a polcok és elválasztó elemek megfelelő összeillesztéséhez.

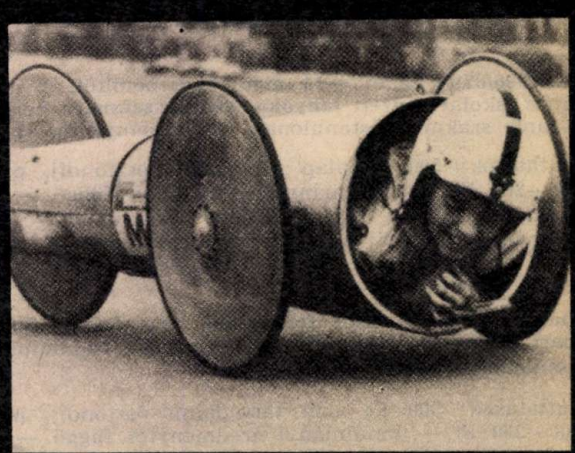

IME, A LEGENERGIATAKARÉKOSABB JÁRMŰ. Autónak ugyan túlzás lenne nevezni, de tény: ez a guruló cső nyerte a legutóbbi silverstone-i „benzinspóroló" versenyt. Egy liter benzinnel 141,95 kilométert gurult. Sofőrje a 11 éves brit Paul Bear volt.

Szeretnél valamilyen szép és érdekes szakmát tanulni?

GYERE NYOMDÁSZ TANULÓNAK A KOSSUTH NYOMDÁBA!

Választhatsz betűszedő, magasnyomó gépmester, síknyomó gépmester, könyvkötő, nyomdagépszerelő szakmák közül.

Keress fel minket szüleiddel, bemutatjuk a választható szakmákat.

Érdeklődni lehet: naponta 8—14 óra között a személyzeti és oktatási osztályon.

Budapest V., Alkotmány u. 3.
Telefon: 311-356, 117-298.

Juttatásaink: a tanulmányi eredménytől függően

440—1050 Ft összegű társadalmi-tanulmányi ösztöndíj;

4 Ft térítésért étkezés;

sportolási, szórakozási lehetőség, üdülés;

továbbtanulási lehetőség a Nyomdaipari Szakközépiskolában.

A MAHART HAJÓJAVÍTÓ LEÁNYVÁLLALATA

SZAKMUNKÁSTANULÓ-FELVÉTELT HIRDET A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKRA: SZERKEZETLAKATOS (HAJÓÉPÍTŐ), HEGESZTŐ, CSŐHÁLÓZAT-SZERELŐ, ÁCS, ASZTALOS, VILLANYSZERELŐ FESTŐMÁZOLÓ, GÉPLAKATOS (MOTORSZERELŐ), ESZTERGÁLYOS.

Juttatások:
— munkaruha, kedvezményes étkezés;
— kollégiumi elhelyezés;
— a III. évben teljesítmény- (szakmunkás) bérezés;
— társadalmi tanulmányi ösztöndíj;
— szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

Üzemeink vannak:
Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

Jelentkezni lehet:
a vállalat személyzeti és oktatási osztályán,
Budapest, Pf. 97. — 1325.
vagy Budapest, IV., Népsziget,
telefon: 697-777 és
szegedi üzemünkben:
Szeged—Tápé — 6753.

FIGYELEM!

Az 1986/87-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft.

Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tó 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset.

A továbbtanulást támogatjuk!

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15 óráig, a személyzeti osztályon.
PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

MEGHÍVÓ!

Erdőháza állatpolgárai szeretettel meghívnak minden egynaposnál idősebb magyar állampolgárt egy nagy közös éneklésre, krákogásra, röfögésre, zümmögésre, nyerítésre, brummogásra és vakkantásra.

Zeneszerző, szövegíró: Nagylaki József.

A műsor kezdete a kazetták megvásárlásának pillanata.

A meghívó és a fülig érő mosoly belépőjegyül szolgál!

Süni Sanyi
Költő és zeneszerző
ötletgyártó
(mellesleg sün)

LINDA-LEMEZ

A nagyszerű nyomozólány repertoárja tovább bővült. Karácsony előtt jelenik meg Görbe Nóra nagylemeze, amelyen ismert, népszerű énekesek – többek között Szikora Róbert – társaságában énekel. A dalszerzők között ugyancsak közismert neveket találunk. Személyük legyen meglepetés, de annyit elárulhatuk, hogy szinte valamennyien a népszerűségi lista éllovasai.

STOP! INDUL A STOPPP!

Ha még nem döntöttél volna a „Hogyan tovább?" kérdésében, kíséred figyelemmel a januárban induló STOPPP! sorozatunkat. Pályaválasztási szakemberek adnak részletes választ a szerkesztőségünkbe érkező, továbbtanulással kapcsolatos kérdésekre.

– Kedvencem a fizika és a rajz. Mi legyek?

– Hogyan lehetnék légi utaskísérő?

– Érdekel a számítástechnika.

– Mit kell végeznie a kamionsofőrnek?

– Az állatokat szeretem a legjobban.

– Kedvelem a gyerekeket. Mi lehetnék?

Minderre választ kaptok, ha elidőztök néhány percet a januárban induló STOPPP!-nál.

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző **lányokat fonó-szövő; fiúkat textilgépszerelő, géplakatos, villanyszerelő és csőszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be.**

Felvételi vizsga nincs. **Tanulóidő 3 év.**

Tanulmányi ösztöndíj: 50—750 Ft/hó — a tanulmányi eredménytől függően.

Társadalmi ösztöndíj: 500—750 Ft/hó, a III. évben szakmunkásbér 2500—3500 Ft/hó — a tanulmányi előmeneteltől függően.

Kollégiumi elhelyezést, teljes ellátást és egyéb juttatást a tanulmányi szerződés alapján biztosítunk tanulóink részére.

A szakmunkásvizsga után a **kereseti lehetőség: lányoknak 4500—7500 Ft; fiúknak 3800—5000 Ft.**
Jelentkezni lehet: munkanapokon 7—14 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Címünk:
BUDAPRINT
Magyar Pamutipar
személyzeti-oktatási osztály
Budapest,
Lahner György u. 30. — 1046.
Telefon:
693-847,
vagy 693-847/115 mellék.

BUDAPRINT BUDAPEST

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

az 1986/87-es tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákban:

hegesztő, marós, esztergályos, vas- és fémszerkezetlakatos, ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); géplakatos, villamosgép-szerelő, vegyi és élelmiszeripari gépszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, vízvezeték- és -készülékszerelő, erősáramú berendezés-szerelő, villamoshálózat-szerelő, autóvillamossági szerelő, elektroműszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló, tapétázó, vegyianyaggyártó, irányítástechnikai műszerész (csak érettségizettek részére); autószerelő (budapestiek részére).

A kiemelt szakmákban a tanulók, a tanulmányi ösztöndíjon felül havi **200 Ft kiegészítést kapnak.**

A tanulókkal társadalmi ösztöndíj-szerződést kötünk, melynek összege 300—1000 Ft-ig terjedhet, valamint ennek 10—50%-ig tanulmányi pótlékot adunk, a tanulmányi eredménytől függően.

Gyakorlati oktatás alatt a tanulók kedvezményes ebédet, védőruhát; nyereségrészesedést kapnak.

A vállalati törzsgárdatagságnál a tanulóéveket beszámítjuk. A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Várjuk az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését!

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán (Budapest, IX., Kén u. 5. — 1097. Telefon: 277-275).

FIATALOK! JELENTKEZZETEK SZAKMUNKÁSTANULÓNAK A CSEPEL MŰVEK SZERSZÁMGÉPGYÁRBA! BIZTOS JÖVŐ – BIZTOS MEGÉLHETÉS!

Szeretettel várunk benneteket szakmunkástanulónak esztergályos, marós, köszörős, géplakatos, fényező és mázoló, erősáramú berendezés-szerelő szakmákra;

szakközépiskolai tanulónak: esztergályos, géplakatos, szerszámkészítő, erősáramú berendezés-szerelő szakmákra.

A képzési idő szakmunkástanulóknak 3 év;

szakközépiskolásoknak 4 év + 1 év technikusképző. Jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik 1986-ban fejezik be az általános iskola 8. osztályát.

A vállalat a tanulóknak a felemelt tanulmányi ösztöndíjon túl havi 500—1000 Ft társadalmi ösztöndíjat is biztosít.

Jelentkezéseket esztergályos, marós, köszörűs és géplakatos szakmákra IX. 1-ig elfogadunk.

Érdeklődni lehet a tanulmányi csoportnál a 131-860 vagy 135-880/36-69-es telefonon vagy levélben.
Címünk: CSM Szerszámgépgyár Budapest, Pf. 91. — 1751.

HIRDETÉS

PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓK, FIGYELEM!

Az ország egyig legjelentősebb nagyvállalata a

GANZ DANUBIUS
HAJÓ-ÉS DARUGYÁR
BUDAPEST XIII. VÁCI ÚT 202.
1835

várja az általános iskolát végzett tanulókat az alábbi szakmákra történő beiskolázási lehetőséggel: **hegesztő, szerkezetlakatos, csőszerelő, gépi forgácsoló (esztergályos), ács-álványozó, épületburkoló, festő-mázoló, öntő, mintakészítő, kovács.**

A képzési idő 3 év. A tanulóévek alatt biztosítunk számotokra:

— kollégiumi elhelyezést;

— korszerűen felszerelt tanműhelyt;

— a tanulmányi ösztöndíjon felül (szakmától függően) 700—1000 Ft társadalmi ösztöndíjat;

— napi 4 Ft-ért ebédet;

— sportolási lehetőséget.

Minden héten szabad szombat!

A szakmunkásvizsga után továbbtanulási lehetőség; munkába álláskor 5000—6000 Ft juttatás; modern munkásszálloda; jó kereseti lehetőség.

Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címeken lehet:

GANZ DANUBIUS HAJÓ- ÉS DARUGYÁR
Személyzeti és Oktatási Osztály
Budapest, Váci út 202. — 1904. Telefon: 296-203;

GANZ DANUBIUS TISZAFÜREDI DARUGYÁR
Tiszafüred, Örményi út — 5350. Telefon: 215;

GANZ DANUBIUS BALATONFÜREDI HAJÓGYÁR
Balatonfüred, Tihanyi út — 8230. Telefon: 06-80-40-100;

GANZ DANUBIUS VÁCI KONTÉNERGYÁR
Vác, Derecskei dűlő — 2600. Telefon: 06-11-411.

DANUBIUS

A Lőrinci Fonó vár benneteket, nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett lányok és fiúk!

Az 1986/87-es tanévre a következő szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14—15 éves lányokat és fiúkat!

Lányokat — fonó; fiúkat — textilipari gépszerelő, géplakatos, esztergályos szakmára szerződtetünk a Lőrinci Fonó szakmunkástanulójaként! FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

A tanulmányi idő 3 év. A tanulmányi idő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók nyújtanak segítséget a fenti szakmákat választó, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsgák megszerzéséhez.

Juttatásaink fonó szakmunkástanulók részére:
— napi 4 Ft-ért ebéd; — autóbuszbérlet, havi 20 Ft-ért; — kollégiumi elhelyezés 150 Ft-ért.

A három tanév teljes idejére ingyenesek a tankönyvek, tanszerek; a munkaruha, iskolaköpeny, fejkendő, munkacipő. Ezenkívül a tanulókat a következő juttatások illetik meg havonta: — tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően) 250—1100 Ft-ig; — társadalmi alapösztöndíj 650 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft-ig terjed (tanulmányi eredménytől függően).

A többi szakmunkástanuló részére juttatásaink a következők: — kollégiumi elhelyezés 150 Ft-ért; — havonta autóbuszbérlet; — napi 4 Ft-ért ebéd (az iskolai napon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban); — társadalmi alapösztöndíj 650 Ft, valamint a tanulmányi eredménytől függően tanulmányi pótlék 150—250 Ft; — tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől függően) 50—900 Ft.

A lányok és fiúk részére a harmadik tanévben lehetőséget biztosítunk a teljesítménybérben történő foglalkoztatásra.

Kereseti lehetőség a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után fonó szakmában 4000—6000 Ft; a többi szakmában a bérbesorolási kategóriától függően alakul.

Kérésedre a részletes tájékoztatót postafordultával megküldjük.

Címünk: Pamutfonóipari Vállalat
Lőrinci Gyár, Budapest XVIII., Gyömrői út 85—91.

Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor kérd meg osztályfőnöködet, hogy a továbbtanulási jelentkezési lapodra írja rá, hogy a Lőrinci Fonóba jelentkezel fonó, textilipari gépszerelő, géplakatos, esztergályos szakmára. A jelentkezési lapodat a szakmunkásképző intézet címére szívesked elküldeni.

Fonó szakmára: Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet
Budapest V., Markó u. 18/20.;

a többi szakmára: 4. sz. Vörös Csillag Ipari Szakmunkásképző Intézet Budapest XIX., Pf. 134. — 1675.

Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon az 585-122/184 melléken.

Szeretettel várunk gyárunk szakmunkástanulójaként!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT

HIRDETÉS

RÁDIÓ

Ha néha, a változatosság kedvéért, a meleg szobában is el akarsz tölteni valamennyit a szünet idejéből, akkor sem kell unatkoznod: a rádió mellett ülve sok olyan műsort hallgathatsz meg, ami bizonyára érdekelni fog.

December 24-én kívánságműsor lesz, melyet a szerkesztők az elmúlt 1985-ös év legnépszerűbb hangjátékaiból, riportjaiból állítottak össze. **A címe: Eljössz hozzám karácsonykor? 25-én,** karácsony első napján a **Széltoló** sorozat újabb részét hallgathatod meg, és ugyanezen a napon kerül az adásba **Szabó Magda Születésnap** című művének első része. De még ezzel sincs vége a nap kínálatának, mert ugyancsak 25-én közvetítik a halhatatlan mese, az **„Óz a nagy varázsló"** első részét.

Már furcsa címe is meghallgatásra sarkall **Békés Pál** hangjátékának, a **Körborznak.**

Szilveszter napján a **Bummbele** cirkusz hivatott megkacagtatni hallgatóit, és ugyanaznap adják a **Mesék borogatás közben** című hangjátékot. Arról, hogy az új év is a derű jegyében kezdődjék, a **Pajtás szerkesztőségével közös** gyermekkabaré, a **Hahota** gondoskodik. A zenekedvelők pedig a **Muszty–Dobai kettős MacVedel** című műsorát fogadják majd bizonyára szeretettel.

LEMEZ

Szeptemberben jelent meg az Európai népek gyermekdalai című lemez. A Magyar Rádió nagy múltú Gyermekkórusa ezúttal közelebbi és távolabbi szomszédaink népdalkincséből közöl gazdag válogatást. A dalokat a Magyar Televízió és Rádió Szimfonikus Zenekarának Kamara Együttese kíséri. A lemez megjelenésének különleges aktualitást adott a Budapesten zajló Európai Kulturális Fórum, melynek résztvevői kaptak egy-egy példányt az értékes albumból. A kórust és a zenekart Csányi László vezényli, karigazgató: Botka Valéria.

EGY SZÓRA MÉG

— Csak nem szedelődzködik máris, Mester? Hiszen alig egy esztendeje érkezett.

— Mit csináljak? — vont vállat Ezerkilencszáznyolcvanöt. — Ez a világ rendje. Egy esztendő pontosan egy évig tart. Ahogy hallom, már az utódomat is kiszemelték. Ezerkilencszáznyolcvanhatnak hívják. Azt mondják, nagyon tehetséges. Sokat várnak tőle.

— Mintha némi keserűség bujkálna a hangjában. Nehéz a búcsú?

— Ahogy vesszük, fiam. Egyrészt nem nagyon bánom, hogy vége a dolognak, mert nehéz, felelősségteljes beosztásról van szó. Gondold csak meg... Háromszázhatvanöt nap egyhuzamban, egyetlen másodperc szabadidő nélkül... Másrészt a búcsú mindig nehéz. Érzed, hogy fontos vagy, sőt már-már pótolhatatlan, aztán máról holnapra elfelejtenek.

— Már megbocsásson, kedves Mester, de ha jól emlékszem, annak idején Ön is hasonlóképpen foglalta el ezt a munkakört...

— Még éppen időben!... Az elődöm, az a tehetetlen vénség, akinek már a nevére sem emlékszem...

— Ezerkilencszáznyolcvannégynek hívták.

— Szóval lehetetlen állapotokat örököltem tőle. Űrfegyverkezés, környezetszennyezés, adósságválság, energiaválság, terrorizmus... Jószerivel még az évszakokat sem tudta kordában tartani.

— Szerencsére jött ön, és rendet teremtett.

— Úgy van!... Illetve, no nézd csak, fiam. A dolog azért valamivel bonyolultabb ennél. Megoldod az egyik problémát, nyomban jelentkezik helyette egy másik.

— Hohó, ezt a szöveget ismerem! Én is valami hasonlóval szoktam védekezni.

GOROG JÚLIA RAJZA

1985!

— Ne szemtelenkedj, fiam. Ha tudni akarod, ti vagytok az oka mindennek. Az emberekkel egész egyszerűen nem lehet bírni. Gondold csak meg, hány reményteljes, deli ifjú esztendőt változtattatok már eddig is reszketeg, ideges aggastyánná egy-egy év alatt! Miattatok nem lehet rendes munkát végezni.

— Ne civakodjunk ezekben a meghitt pillanatokban, Mester. Vannak egészen rendes emberek is. Hogy csak egyetlen kézenfekvő példát említsek...

— Nagyon megkérlek, fiam, hogy ezt ne is folytasd. Te is csak olyan vagy, mint a többi. Ünnepeltek, fogadkoztok, aztán marad minden a régiben. Szegény Ezerkilencszáznyolcvanhatnak is éppen elég baja lesz veletek.

— Na igen... az élet bonyolult. Megoldasz egy problémát, mire nyomban jelentkezik helyette egy másik...

— Öö... mintha már hallottam volna valahol ezt a szöveget.

— Akkor maradjunk a búcsúnál. Ha újrakezdhetné, kedves Mester, mit csinálna másképp?

— Hát, mit mondjak, ez hatalmas kérdés. Mintha most én döntöttem volna el, hogy mit akarok csinálni. Abból kellett kihoznom valamit, amit az elődöm rámhagyott. És ehhez képest azt hiszem, nem vallottam szégyent. A négy évszak például rendben lement.

— Na... voltak azért apróbb átfedések. Hogy az idegtépő, tíz-húsz fokos hőingadozásokról ne is beszéljek.

— Azért átlagban kijött a dolog. És korunkban már ez is szép sikernek számít.

— Gondolja, Mester, hogy egy más korban netán eredményesebb munkát végezhetett volna?

— Na ne röhögtess, fiam. Egy más korban? Talán egy más bolygón! Hát volt itt a Földön egyetlen nyugodt esztendő, amióta megjelent rajta az ember?!...

— Hát... ennek bizony alaposabban utána kellene nézni. De ha már szóba kerültek a sikerek, mire a legbüszkébb?

— Ez sem kérdés. A megbízatásom végefelé már valósággal villogtam. A csúcstalálkozó, fiam! Gondolj a csúcstalálkozóra. Ilyen sikerrel kevés kolléga dicsekedhet...! Az a legkevesebb, hogy ezek után érdemeim elismerése mellett mentsenek fel. Arról nem is beszélve, hogy mennyire megkönnyítettem ezzel annak a siheder Ezerkilencszáznyolcvanhatnak a dolgát...

— Ezt mindenképpen köszönjük, Mester. Talán ezért is várunk olyan sokat az utódjától. És ezért kívánhatunk most sokkal nagyobb bizakodással mindenkinek boldog új évet!

Cser Gábor

POP REJTVÉNY

DÉVÉNYI TIBOR KÉRDEZI: a megszámozott képeket párosítsátok a betűkkel jelölt együttesekkel. Küldjétek el annak a popsztárnak a nevét, aki már nem tagja együttesének?

A: Modern Talking B: Duran Duran C: Wham D: Depeche Mode E: Genesis

1

2

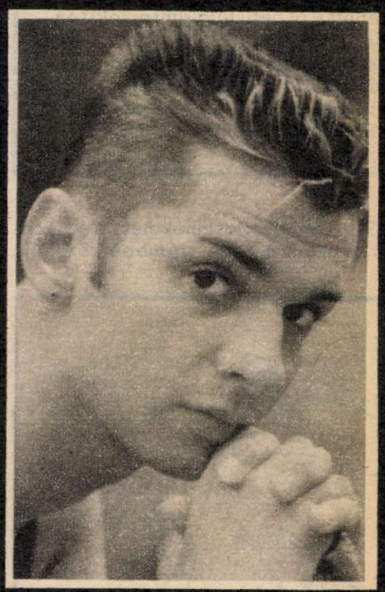
3

4

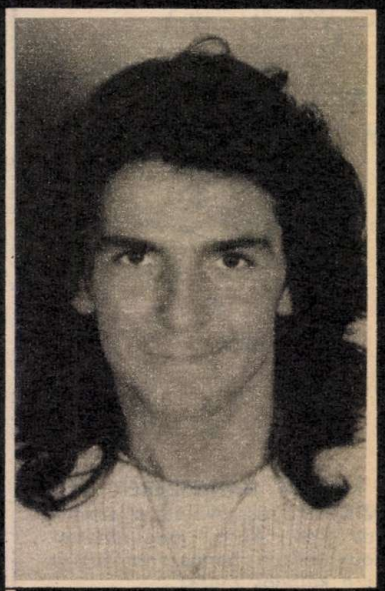
5

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI: HORVÁTH ANNAMÁRIA

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók – már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: **1985. december 19.** (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397). A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: TÖPRENGŐ.

A 31. szám nyerteseinek névsorát technikai okokból a 86/1. számban közöljük.

MILYEN HANGSZEREN JÁTSZIK? Ha összekötöd a számokat 1-től 41-ig, megtudhatod, hogy milyen hangszeren játszik ez a különös zenész.

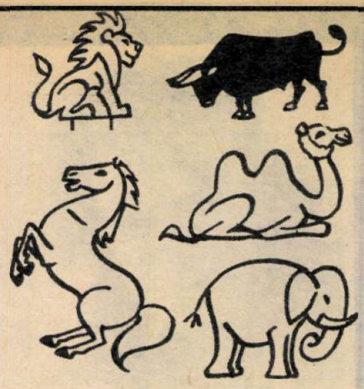

ÁLLATI. Ha az itt látható állatok nevéből néhány betűt felhasználsz, újabb állatneveket kapsz. Melyeket?

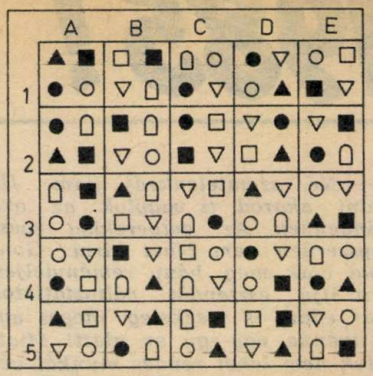

KERESGÉLŐ. A huszonöt mező közül csak kettőben vannak azonos jelek. Melyik ez a kettő?

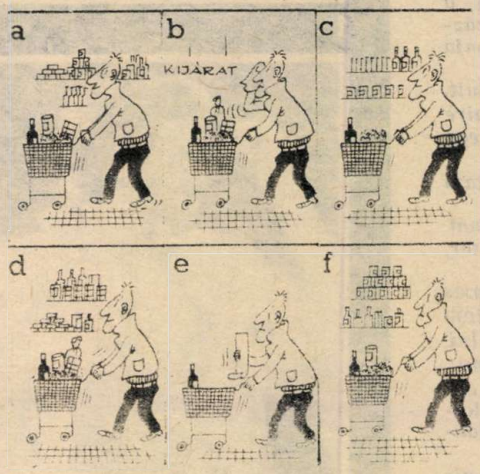

ÖSSZEKEVEREDETT BEVÁSÁRLÁS. Bizony, kissé összekeveredtek ezek a képek, melyeket egy bevásárláskor készített a rajzoló. Rakd helyes sorrendbe őket!

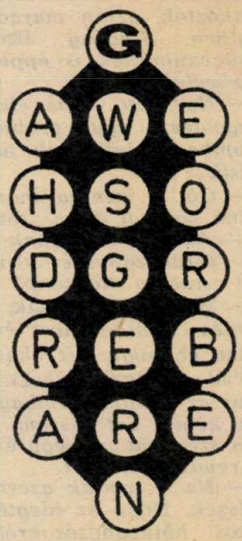

DRÁMAÍRÓT KERESÜNK. Segíthetsz megtalálásában, ha az ábra betűit helyes sorrendben olvasod ösz-sze.

JÁTSZANI ÖRÖM PÁLYÁZAT

— eredményhirdetés —

A 85/32. számunkban megjelent Játszani öröm pályázat nyertesei a „Csak rajzolok" című könyv II. kötetét nyerték:

Barta Levente Eger; Mezei Sándor, Debrecen; Samu Krisztián, Mohács; Kisfaludy Nóra, Kálmán Edit, Budapest; Komárom Zsuzsa, Nagyatád; Zalatnai Péter, Kiliti Hajnalka, Budapest; Simon Beáta, Kőszárhegy; Varga Bálint, Hódmezővásárhely; Katona Ágnes, Ajka; Borbás Timea, Budapest; Zábreczky Anita, Miskolc; Zárdai István, Kazincbarcika; Dömölki Krisztina, Rábapaty; Mikler Tamás, Csehi; Lehotai Mónika, Nagyatád; Bodó Beáta, Tüskevár; Ádák Szilvia, Szeged; Csemniczky Péter, Gyomaendrőd; Hegedüs Éva, Debrecen; Igrécz Anikó, Makó; Pászner Gábor, Kőszeg; Molnár Zsolt, Budapest; Sörös Andrea, Urkút; Berényi Márta, Jászberény; Kőváry Balázs, Ladjánszky Katica, Lábos Péter, Polgár Melinda, Budapest.

A nyereményeket postán küldjük el.

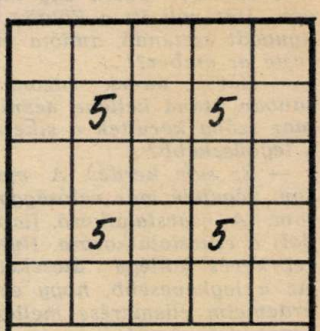

MINDIG 25. Írj be számokat 1–10-ig az üres négyzetekbe úgy, hogy összegük vízszintesen is, függőlegesen is, átlósan is 25-25 legyen. Egy szám csak egyszer szerepelhet.

BUDAPRINT PÁLYÁZAT

A BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat ez évben is meghirdeti – immár hagyományos – kétfordulós pályázatát. **JÁTSSZ ISMÉT VELÜNK!**

Mindkét fordulóban a legjobb megfejtést beküldők között húsz nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből. **TE IS NYERHETSZ!**

Aki mindkét fordulóban jó megfejtést küld be, elnyerheti a fődíjat, melyet személyesen vehet át a vállalat központjában.

A FŐNYEREMÉNY EGY ZSEBSZÁMOLÓGÉP!

A megfejtést postai levelezőlapon küldd erre a címre: BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat, személyzeti és oktatási főosztály, Budapest, Pf.: 111. – 1300.

A levelezőlapra írd rá: **PÁLYÁZAT!** Írd fel azt is, hányadik osztályba jársz.

Beküldési határidő: 1985. december 31.

A helyes megfejtést beküldők között húsz nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből. A nyertesek nevét a Pajtásban közöljük, a nyereményeket postán küldjük el.

Figyeld a Pajtás január 9-i számát, amelyben a BUDAPRINT-pályázat második fordulója jelenik meg.

VÍZSZINTES: 1. **Megszívlelendő jó tanácsot adunk minden nyolcadikosnak. (folytatása a vízsz. 79. sorban).** 13. Vándor életmódot folytató pásztor. 14. Atmoszféra rövidítve. 16. Eszkimók hókunyhója. 17. Vitás ügyek a bíróság előtt. 18. Zokogva elpanaszol. 19. . . .-tin-tin. Kutyasztár a moziban. 20. Férfinév. 21. Gallyain. 22. Harckocsi. 23. Alulra. 24. Elásni, elföldelni. 26. Csacsibeszéd. 27. Nylon szélei nélkül! 29. Papír mértékegység. 30. Nemzetközi sportversenyeken Olaszország betűjele. 31. Város a Duna mellett. 33. Neves tévészemélyiség (műsorvezető, tolmács, zongoraművész.) 35. Csodálkozást kifejező szó. 36. Római hatos. 37. Naptári egység. 38. ETA. 40. Vuk is ez. 42. Mázol. 44 Tát, de keverve. 46. „Tündér" is, de becézett férfinév is. 49. Tudományos tétel. 51. Úttörő egység. 53. Vanádium és urán. 54. Formai. 55. Költő, irodalomtörténész, kritikus (1826-1909). Petőfi kortársa és életművének első elemzője. 57. A Tisza jobb oldali mellékfolyója. 58. KYA. 59. Mutatószó. 60. Literátor. 61. Zalai Béla 62. Gyümölcstermő növényeket, díszcserjéket szaporító és nevelő kertészeti üzemek. 65. Antonov tervezte repülőgépek jelzése. 66. Vizek városa. 68. Szaktárs, bizalmasan. 69. Női név. 71. Bámul a közepén! 72. A legjobb rost (kender, len) neve Erdély magyar nyelvterületein. 73. Zokogók. 74. Utód. 76. Tétlen ajtó! 77. Férfinév (jan. 24.). 78. Teherautó márka. **79. A vízsz. 1. befejező része.**

FÜGGŐLEGES: 2. Dalolni. 3. Nagy ívben dobó, népiesen. 4. Női név. 5. Trák eredetű nép tagja. 6. Korjelző rövidítés. 7. Bizonyos tárgyra. 8. Szomszédba loholt. 9. Kén vegyjele. 10. Kettőzve édesség. 11. Indiai város Delhitől dél-keletre (AGRA). 12. Orvosképzést is szolgáló egyetemi kórházak. 15. Mustra. 17. Nyolcadikosok életében jelentős esemény, amely egész életükre kihatással lehet. 18. Mennyboltja. 21. Átszállíttatja. 22. Kíméletlenül tapos. 25. Szikeseken élő kisebb madarak. 28. Oda-vissza férfinév. 32. Amely helyen. 34. Költői sóhaj. 39. Átkarolja. 41. Fontos energiahordozó. 43. Sokat és feleslegesen, dicsekedve jár a szája. 45. Árcédulával látá el. 47. Az USA egyik államába való. 48. „A" piaci árus. 50. Kóládat nagyon mohón iszod. 52. Sport. 53. . . . magára, késlekedett. 56. 3,14. 58. Feladatot, büntetést kiró. 63. A Volga mellékfolyója. 64. Kalandos bűnügyi történet. 67. Lóverseny. 70. Ceruza. 73. Zokog. 75. Igen németül. 77. Tóth Péter.

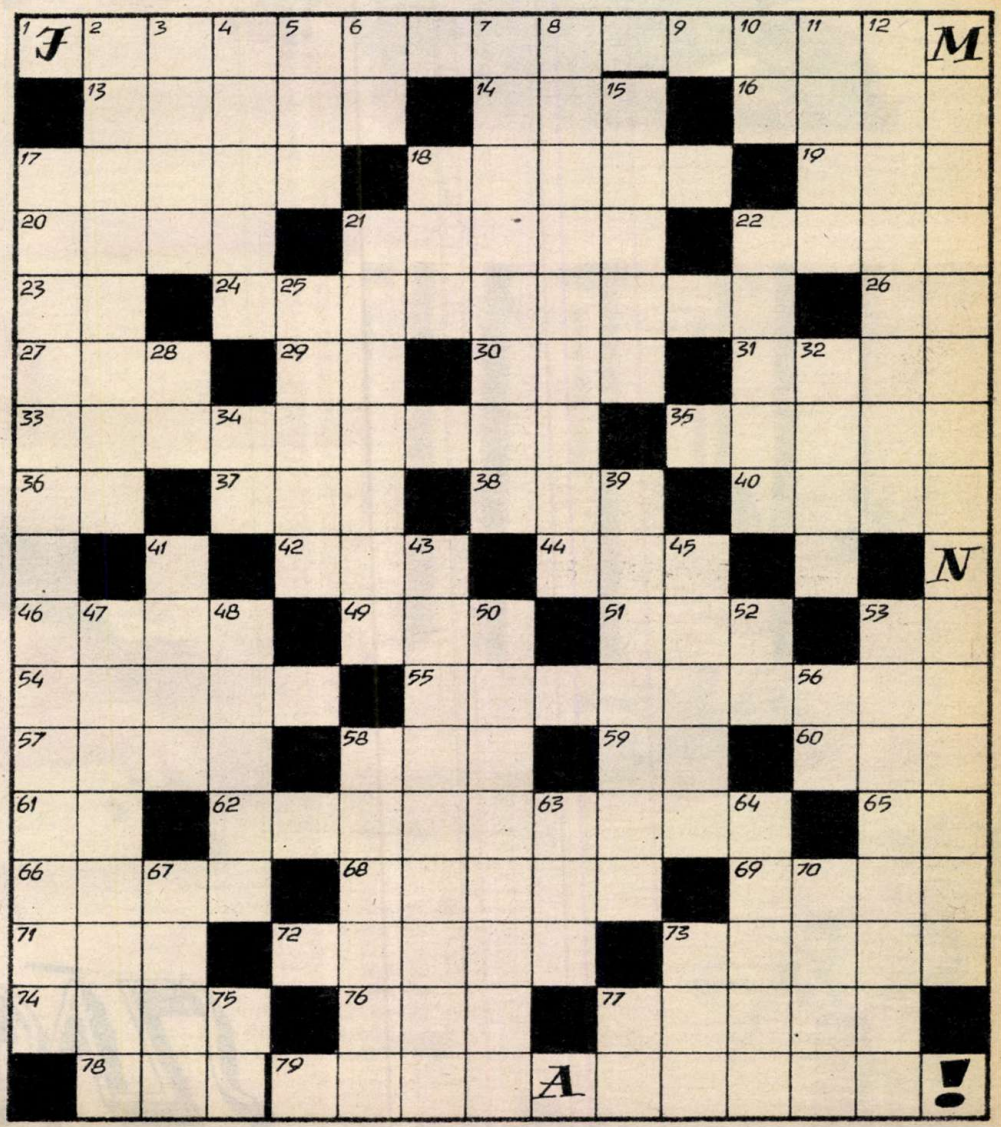

Különös világ ez, ahol olyan fontos a jó rajt, ahol olyan fontos a figyelem, s ahol a legapróbb hiba is végzetes lehet

A HÓNAP SPORTSZERE

„Lecsusszansz, és kész" mondják a szánkózás világnagyságai. Az egész úgy hangzik, mintha könnyed vasárnap délelőtti ródlizásról lenne szó. Pedig ezek a hölgyek és urak a maguk legfeljebb huszonöt centiméter magas szánkóján még a százharminc kilométeres sebességet is elérik. Persze, nem volt mindig ilyen szédítő a tempó. Az első, 1919-es, Liberecben rendezett Európa-bajnokság még valóban békés csusszanásnak tűnne egy mai versenyhez képest. Az ezer méter hosszú labirintus, a mesterséges jégárok hozott forradalmi változást, amelyben az 1964-es innsbrucki téli olimpia óta a küzdelmeket lebonyolítják.

Muzsika. Így nevezik azt az éles, hol magasabb, hol mélyebb hangot, amely a jég, és a két, egyenként tíz milliméter széles acélsín súrlódásakor keletkezik. A

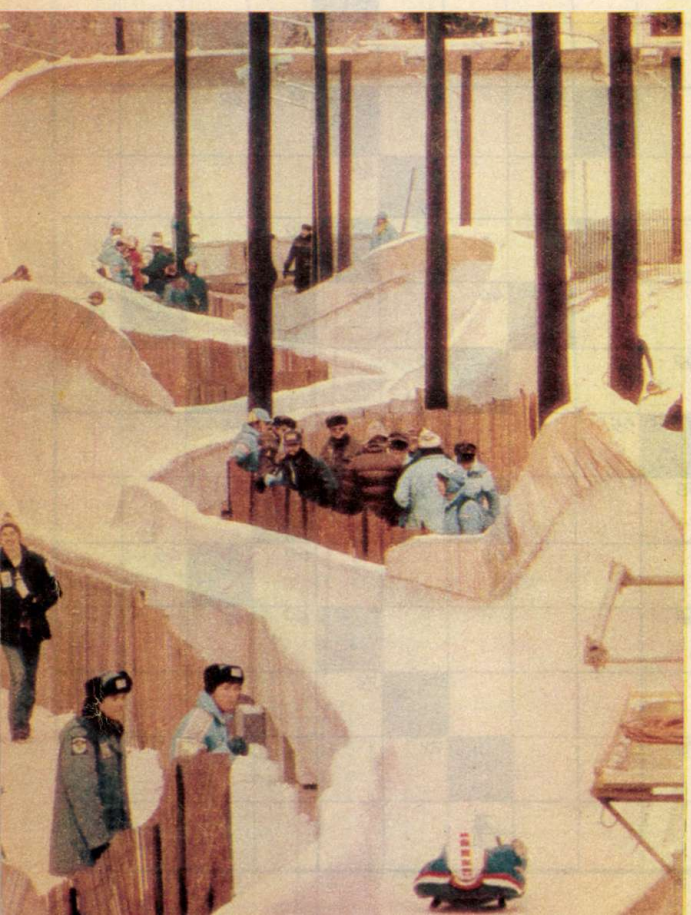

SZÁGULDÁS

két-három méteresre magasított kanyarban különösen szépen szól ez a zene. Margit Schumann, az NDK versenyzője mondta, hogy bent az „alagútban" számára megszűnik a külvilág. A versenyző hanyatt fekszik a szánkón, így a pályát övező hófalaktól nem lát semmit. Pedig százharmincas sebességnél elég egy rossz mozdulat, és a szánkó egyszerűen elszáll. Egy ilyen bukásnál a csepp formájú, elöl üvegszerű maszkkal ellátott sisak alig véd valamit. Jóllehet, teljesen betakarja az arcot és fejet, ez elsősorban arra elegendő, hogy minimálisra csökkentse a légellenállást. A testhez tapadó ruha, melyben a versenyző mármár meztelennek tűnik, speciális anyagból készül. Sima a felülete, akár a márvány. A levegő szinte lecsúszik róla. A szánkó viszont nem változott: kőrisfából van, a szerkezeteknek, az eresztékeknek a kanyarok s a nagy igénybevétel miatt egyszerre kell roppant szilárdnak és roppant rugalmasnak lenniük.

Nyilván nálunk is népszerű lenne a sportág, csakhogy a méregdrága pályákat nem tudjuk felépíteni. Marad tehát a televízió, maradnak a négyévenkénti közvetítések, ahol aztán az NDK, Ausztria, Olaszország versenyzői közül választhatunk magunknak kedvencet.

A szánkóval szemben a bob sokat fejlődött 1890 óta. Ekkor történt ugyanis, hogy a philadelphiai (Egyesült Államok) Smith Wilson két rövid szánkót egymáshoz kapcsolt, s az elöl levőt kormányozta. Ez volt az „ősbob". A sportág egyébként az 1924-es Chamonix-ban (Franciaország) rendezett téli olimpián mutatkozott be. Svájci négyes nyerte akkor az aranyérmet, amely egyébként öt főből állt. Megengedett dolog volt ugyanis, hogy mindenki úgy számolhatta ki a gyorsuláshoz legmegfelelőbb súlyt, ahogy akarta.

A négyes azóta szigorúan négyes lett. A bobok pedig, a szánkóhoz hasonlóan, szintén egy mesterséges „jégvályúban" száguldanak, és elérik a százhatvan kilométeres sebességet is. A rajtnál mindig a hátsó versenyzőé a főszerep. Willi Haldorf például — a tokiói olimpia aranyérmese tízpróbában — kitűnő rajtgyorsaságát kamatoztatta ebben a sportágban, hátsó emberként. Hatalmas erővel tolta meg a bobot a rajtnál, vele szerzett ezüstérmet az NSZK négyese az 1973-as EB-n. A testsúlyáthelyezés a kanyarvétel fontos eleme. Az áramvonalas műanyag papucsban kuporgó csapatból az elöl ülő kormányos van a legnagyobb veszélyben. Magát a versenyt is ő éli át a legjobban, de ha úgy alakul, ő fizeti a legnagyobb árat is. Íme a fekete esetek: 1932: Reto Capadett, 1949: Max Houben es 1966: Anton Pensburgen. Minden bobversenyző ismeri ezeket a neveket, s a hibákat, melyek a halálos bukásokat okozták. Az 1966-os EB versenybírait például annyira megrázta a nyugatnémet kormányos, Pensburgen tragédiája, hogy az eset után azonnal „le is fújták" a versenyt.

Svájc, Olaszország, az Egyesült Államok, az NDK és a Szovjetunió legjobbjai azért tovább edzettek, készültek a következő nagy versenyekre. Gyönyörű pályák épültek Olaszországban, az NDK-ban, Romániában, s a szakemberek is folytatták kísérleteiket, hogy minél könnyebbé, gyorsabbá tehessék ezt a sporteszközt. Mondják: nehéz a bob-ból „kiszállni". A sebesség szeretete — úgy tűnik — egy egész életre szól.

Sinkovics Ferenc

A JÉGVÁLYÚBAN

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő: CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
Telefon: 321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

85.2536
Athenaeum Nyomda Budapest Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Az 1985-ös évre
elköszönünk,
és minden kedves
olvasónak
kellemes ünnepeket és
boldog új évet
kívánunk!
A Pajtás
legközelebbi száma
már az új évben,
1986. január 9-én
jelenik meg.
Ennek ellenére
találkozunk
a téli szünidőben is!
Elkészült a Pajtás
téli magazinja!
A FANTÁZIA magazin
a képzelet kalandozása
múltban és jövőben.
Hogyan éltek a vikingek?
Mi történt a Titanic-kal?
Mit teremt
a modern építészet?
Milyen lesz
az ember élete
a közeli és távolabbi jövőben?
Érdekes teszt-játék,
ravasz
rejtvényparádé
szerepel
a decemberben
megjelenő
FANTÁZIÁ-ban!